

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „REGULIUOJAMAS DRENAŽAS
(IŠMANIOSIOS MELIORACIJOS ĮRENGIMAS VIETOJE DABAR ESANČIOS
MELIORAVIMO SISTEMOS)“ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. gruodžio 10 d. Nr. D1-767
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsniu ir įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ 1.2 papunktį,

t v i r t i n u Klimato kaitos programos priemonės „Reguliuojamas дренаžas (išmaniosios melioracijos įrengimas vietoje dabar esančios melioravimo sistemos)“ tvarkos aprašą (pridedama).

Laikinai einantis aplinkos
ministro pareigas

Kęstutis Mažeika

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2020 m. gruodžio 10 d.
įsakymu Nr. D1-767

**KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „REGULIUOJAMAS DRENAŽAS
(IŠMANIOSIOS MELIORACIJOS ĮRENGIMAS VIETOJE DABAR ESANČIOS
MELIORAVIMO SISTEMOS)“ TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Klimato kaitos programos (toliau – Programa) priemonės „Reguliuojamas drenažas (išmaniosios melioracijos įrengimas vietoje dabar esančios melioravimo sistemos)“ tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato projektų paraiškų formų teikimo, vertinimo, subsidijų skyrimo ir įsipareigojimų vykdymo priežiūros tvarką ir sąlygas, taip pat reikalavimus tinkamoms finansuoti išlaidoms.

2. Subsidijos teikiamos pagal Programos lėšų naudojimo 2020 m. sąmatoje (toliau – metinė sąmata), patvirtintoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-143 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2020 m. sąmatos patvirtinimo“, ir Programos lėšų naudojimo metinės sąmatos detalizuojančiame plane (toliau – metinę sąmatą detalizuojantis planas), patvirtintame aplinkos ministro 2020 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-187 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2020 m. sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo“, numatytą priemonę „Reguliuojamas drenažas (išmaniosios melioracijos įrengimas vietoje dabar esančios melioravimo sistemos)“, siekiant mažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, išskiriamą iš mineralinių trąšų, turinčių azoto ir (ar) jo junginių, prisitaikyti prie klimato kaitos.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – ministerija) administruoja Programą nustatydama ir skirdama lėšas subsidijoms teikti.

4. Aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – Agentūra) viešai skelbia kvietimus teikti projekto paraiškos formas, vykdo projektų vertinimą ir atranką, subsidijų skyrimą ir projektų įgyvendinimo priežiūrą vadovaudamasi Tvarkos aprašu, metine sąmata ir metinę sąmatą detalizuojančiu planu.

5. Ministerija, skirdama Programos lėšas subsidijoms ir tvirtindama atrinktų projektų sąrašą, Agentūra, vykdydama projektų paraiškų vertinimą ir atranką, projektų įgyvendinimo priežiūrą, – tvarko pareiškėjų asmens duomenis.

6. Atliekant projektų administravimą ir priežiūrą, tvarkomi šie asmens duomenys:

6.1. asmenį identifikuojantys duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas);

6.2. ryšio duomenys (adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas);

6.3. kiti subsidijų skyrimui aktualūs duomenys (banko sąskaitos numeris, žemės sklypo identifikacinis numeris, bendrasavininkiai, juridinę teisę į turtą suvaržantys veiksniai, informacija apie įrengiamo reguliuojamo drenažo kainą, kita projektų administravimui ir priežiūrai vykdyti reikalinga informacija).

7. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu. Dokumentai, kuriuose yra asmens duomenys, tvarkomi ir saugomi 5 metus po subsidijos skyrimo vadovaujantis Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118 „Dėl Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“. Kiti dokumentai saugomi ir valdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu, kitais dokumentų valdymą reglamentuojančiais teisės aktais. Pasibaigus saugojimo terminui, visi dokumentai, ir tie,

kuriuose yra asmens duomenų, sunaikinami, išskyrus tuos, kurie įstatymuose ar kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose duomenų saugojimą, nustatytais atvejais turi būti perduoti saugoti vadovaujantis Dokumentų ir archyvų įstatymu.

8. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

8.1. **didelės apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma viršija 200 000 Eur;

8.2. **finansavimo sutartis** – Agentūros su pareiškėju sudaroma sutartis dėl subsidijos projektui įgyvendinti suteikimo, kurioje numatoma lėšų panaudojimo, projekto vykdymo ir atsiskaitymo tvarka;

8.3. **mažos apimties projektas** – projektas, kuriam prašomas finansavimas neviršija 14 500 Eur;

8.4. **melioracijos sistema** – grupė tam tikrame melioruotos žemės plote esančių melioracijos inžinerinių statinių, susijusių funkciniais ryšiais;

8.5. **mokėjimo prašymas** – Agentūrai pareiškėjo teikiamas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos prašymas apmokėti projekto išlaidas;

8.6. **pareiškėjas** – fizinis arba juridinis asmuo, nustatyta tvarka užpildęs Agentūros parengtą projekto paraiškos formą ir įgyvendinantis projektą;

8.7. **projekto paraiškos forma** – pareiškėjo užpildytas ir Agentūrai pateiktas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos dokumentas, kuriuo pareiškėjas užsiregistruoja ir įsipareigoja įgyvendinti projektą norėdamas gauti subsidiją;

8.8. **projekto įgyvendinimo laikotarpis** – finansavimo sutartyje nustatytas laikotarpis, per kurį vykdoma projekto įgyvendinimo veikla (sutarčių pasirašymas, prekių, paslaugų įsigijimas, darbų atlikimas, įrangos montavimas, derinimas, paleidimas, eksploatacija);

8.9. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pradžia** – projekto finansavimo sutarties įsigaliojimo data;

8.10. **projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaiga** – projekto galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo data, kai baigta visa projekto veikla ir patirtos visos su projekto įgyvendinimu susijusios tinkamos finansuoti išlaidos;

8.11. **reguliuojamasis drenažas** – drenažo sistemoje esančio vandens valdymas mechaninėmis arba automatinėmis priemonėmis siekiant sulaikyti arba papildyti vandens atsargas dirvožemyje tuo laikotarpiu, kai jo trūksta;

8.12. **vidutinės apimties projektas** – projektas, kuriam prašoma finansavimo suma viršija 14 500 (keturiolika tūkstančių penkis šimtus) Eur, bet nėra didesnė kaip 200 000 (du šimtai tūkstančių) Eur.

II SKYRIUS SUBSIDIJŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

9. Finansuojama veikla – valstybei nuosavybės teise ir privačių žemės sklypų savininkams priklausančios melioracijos sistemos rekonstravimas, ne mažiau kaip 70 proc. pagrindinio rinktuvo ilgio įrengiant reguliuojamo drenažo sistemas vandens lygiui reguliuoti lietinguoju ar sausros periodu, mažinti neigiamą poveikį aplinkai.

10. Specialieji reguliuojamo drenažo įrengimo tikslai:

10.1. išmaniai sureguliuoti dirvožemio drėgmės režimą;

10.2. sumažinti cheminių medžiagų išplovimą į paviršinius vandens telkinius taip gerinant jų būklę;

10.3. sumažinti išsiskiriančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį žemės ūkio sektoriuje;

10.4. prisitaikyti prie besikeičiančių klimato sąlygų.

11. Rodikliai, kuriuos reikia stebėti įgyvendinus projektą:

11.1. mineralinių azotinių trąšų naudojimo sumažinimas;

11.2. produktyvumo padidėjimas (skaičiuojant tonomis produkcijos vienam ha pasėlių).

12. Pareiškėjais gali būti:

12.1. savivaldybės vykdomoji institucija (toliau – savivaldybė);

12.2. melioracijos sistemų naudotojų asociacijos;

12.3. fizinių ir (ar) juridinių asmenų, kurių nuosavybės teise priklausančios žemės ribos sutampa su konkrečios (rekonstruojamos) melioracijos sistemos ribomis, grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį;

12.4. kai rekonstruojami valstybei nuosavybės teise priklausanti melioracijos sistema ir (ar) drenažo rinktuvos, paraiškas galima teikti tik su partneriais (mažiausias partnerių skaičius – 1);

12.5. jei projektą planuoja įgyvendinti keli fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys, projekto paraišką teikia ir už vykdymą atsakingas pagrindinis projekto partneris (toliau – pareiškėjas), įrašytas jungtinėje veiklos sutartyje.

13. Jei keli partneriai vykdo vieną projektą, kiekvienas iš jų gali teikti atskirą paraišką įgyvendinti kitą reguliuojamo drenažo projektą.

14. Jungtinės veiklos sutartyje išpareigojama laikytis pagrindinių geros partnerystės praktikos taisyklių:

14.1. visi partneriai turi būti perskaitę paraišką, susipažinę su savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą;

14.2. projekto įgyvendinimo metu paramos gavėjas privalo konsultuotis su partneriais ir paramos teikėjais, juos informuoti apie projekto įgyvendinimo eigą;

14.3. prieš teikdamas paraišką, pareiškėjas turi susitarti su visais partneriais dėl projekto metu sukurtų rezultatų, nupirkto ar sukurtο turto, atliktų darbų nuosavybės teisių ir jas įrašyti jungtinės veiklos sutartyje;

14.4. jungtinės partnerystės sutartis teikiama su paraiška.

15. Pateikiama viena užpildyta visų pareiškėjų ir partnerių paraiška. Partneriams taikomos tos pačios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai kaip ir pareiškėjui. Finansavimą projektui įgyvendinti gauna paramos gavėjas. Partneriai paramos lėšų negauna.

16. Klimato kaitos programos lėšomis finansuojama 40 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas priemonei įgyvendinti gali gauti papildomą finansavimą iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų, tačiau bendra skiriama suma neturi viršyti 80 proc. ir *de minimis* taisyklių, nurodytų Tvarkos aprašo 18 punkte.

17. Pareiškėjas atsako už projekto įgyvendinimą. Bet koks projekto pakeitimas turi būti įforminamas raštu ir informuojama Agentūra.

18. Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui, nevykdančiam ūkinės komercinės veiklos, yra 1 450 000 (vienas milijonas keturi šimtai penkiasdešimt tūkstančių) Eur. Vykdantiems ūkinę veiklą, ne žemės ūkio pirminės gamybos ir (ar) žuvininkystės sektoriuje, pagalbos dydis ribojamas iki 200 000 (du šimtai tūkstančių) Eur ir skiriamas finansavimas laikomas *de minimis* pagalba vadovaujantis Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (ES) 2020/972, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 pratęsiant jo galiojimą ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 651/2014 pratęsiant jo galiojimą ir įtraukiant patikslinimus (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013). Teikiant subsidijas bus laikomasi visų pagrindinių Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 reikalavimų: 1 straipsnio 1 dalies, 2 straipsnio 2 dalies, 3 straipsnio 2 ir 6–9 dalių, 5 straipsnio ir 6 straipsnio 4 dalies reikalavimų. Teikiant *de minimis* pagalbą žemės ūkio pirminės gamybos veiklai pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (ES) 2019/316, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1408/2013), galima suteikti iki 25 000 (dvidešimt penki tūkstančiai) Eur. Teikiant subsidijas bus laikomasi visų pagrindinių Reglamento (ES) Nr. 1408/2013 reikalavimų: 1 straipsnio 1 dalies, 2 straipsnio 2 dalies, 3 straipsnio 3 ir 6–9 dalių reikalavimų, 5 straipsnio ir 6 straipsnio 4 dalies reikalavimų. Agentūra teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre registruoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19

d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, Konkurencijos tarnybos 2015 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 1S-120/2015 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

19. Mažos apimties ir vidutinės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis kaip 18 mėnesių, didelės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis – ne ilgesnis kaip 36 mėnesiai. Agentūra gali pratęsti projekto įgyvendinimo laikotarpį, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesiams dėl objektyvių, nuo pareiškėjo nepriklausančių priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo numatyti pateikdamas ir vertinant paraišką. Jeigu projekto įgyvendinimo laikotarpį dėl objektyvių priežasčių reikia pratęsti ilgiau kaip 6 mėnesiams, tokį sprendimą priima ministerija. Agentūra, gavusi ministerijos sprendimą dėl projekto įgyvendinimo laikotarpio pratęsimo, sudaro šalių susitarimą dėl projekto finansavimo sutarties pakeitimo.

20. Agentūra pareiškėjo prašymu gali priimti sprendimą skirti iki 30 procentų subsidijos dydžio avansinį mokėjimą. Konkretus avanso dydis nurodomas finansavimo sutartyje. Avansinis mokėjimas atliekamas pareiškėjui pateikus avansinio mokėjimo prašymą ir finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos (esant išlaidų kompensavimo būdui, reikalavimas pateikti garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos netaikomas biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė). Sumokėta avansinė suma proporcingai atskaitoma iš kitų mokėjimų.

21. Pareiškėjui pateikus tinkamai įformintą avansinio mokėjimo prašymą, Agentūra per 15 darbo dienų patikrina šį prašymą ir nurodytą avansinio mokėjimo sumą išmoka pareiškėjui.

22. Subsidija teikiama pareiškėjui, jei:

22.1. pateikiamas tinkamai užpildytas mokėjimo prašymas;

22.2. išlaidas Agentūra pripažino tinkamomis;

22.3. tiesioginės išlaidos atitinka Tvarcos aprašo 24 ir 25 punktuose nustatytus reikalavimus;

22.4. išlaidos skirtos apmokėti už pateiktas prekes ar suteiktas paslaugas, atliktus darbus;

22.5. išlaidos įformintos dokumentais, t. y. visos pareiškėjų išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ir (ar) lygiavertės įrodomosios vertės dokumentais, turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

23. Pareiškėjai darbų, paslaugų ir prekių pirkimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, turi atlikti vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, kai pareiškėjas yra perkančioji organizacija, arba Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. D1-762 „Dėl Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kai pareiškėjas nėra perkančioji organizacija.

24. Tinkamos finansuoti išlaidos:

24.1. melioracijos sistemos rekonstravimo išlaidos, kai įrengiami reguliuojami šuliniai ir (ar) vožtuvai su ar be automatinių sistemų. Ne mažiau kaip 70 proc. pagrindinio rinktuvo ilgio turi būti pritaikyta vandens lygiui reguliuoti;

24.2. melioracijos sistemos reguliuojami drenažo šuliniai ir (ar) vožtuvai;

24.3. 24.1–24.2 papunkčiuose numatytų įrenginių montavimo darbai;

24.4. reguliuojamo drenažo inžinerinių statinių projektavimas – skiriama ne daugiau kaip 7 proc. tinkamų išlaidų;

24.5. techninės priežiūros ir projekto ekspertizės išlaidos – skiriama ne daugiau kaip 2 proc. tinkamų išlaidų;

24.6. projekto išlaidų auditas. Didžiausia tinkamų finansuoti išlaidų suma – 1 200 (vienas tūkstantis du šimtai) eurų (su PVM);

24.7. jei žymėjimas ar viešinimas atlikti tinkamai, jų išlaidos priskiriamos prie tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Didžiausia tinkamų finansuoti žymėjimo ar viešinimo išlaidų suma mažos apimties ar vidutinės apimties projektams – 60 (šešiasdešimt) eurų (su PVM). Pareiškėjai, gavę subsidiją, privalo projektą viešinti įrengdami informacinę lentą. Detalūs materialiojo turto žymėjimo ir informacinių lentų įrengimo reikalavimai skelbiami Agentūros interneto svetainėje.

25. Tinkamos projekto išlaidos – nuo einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos.

26. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

26.1. žemės pirkimo arba nuomos ir su tuo susijusios išlaidos;

26.2. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo (finansinės nuomos) ir eksploatavimo išlaidos;

26.3. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidos;

26.4. paskolos suteikimas ar grąžinimas, palūkanos už gautą paskolą;

26.5. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę susigrąžinti (atskaityti);

26.6. naudoto turto įsigijimas;

26.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

26.8. išlaidos, nesusijusios su projekto vykdymu;

26.9. išlaidos, kurios anksčiau apmokėtos ar priimtas sprendimas jas finansuoti iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų;

26.10. sutarčių administravimo mokesčiai;

26.11. išlaidos, kurias apmokėjo ne pareiškėjas (jo įgaliotas asmuo) arba ne pareiškėjo lėšomis;

26.12. sąskaitos už išlaidas, išrašytos ne pareiškėjo (jo įgalioto asmens) vardu, išskyrus atvejus, jei pareiškėjai yra turto bendrasavininkiai;

26.13. fizinių asmenų, nevykdančių savarankiškos prekių, paslaugų ar darbų pardavimo veiklos pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, prekių, paslaugų ar darbų pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės išlaidos laikomos netinkamomis išlaidomis;

26.14. išlaidos projekto dokumentacijai parengti, išskyrus Tvarkos aprašo 24.4 papunktyje numatytas išlaidas, dokumentacijos atidavimas kitoms institucijoms, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

27. Projekto tinkamų išlaidų dydis nustatomas atsižvelgus į pareiškėjo išlaidų realumą, būtinumą ir reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms. Tinkamų išlaidų dalį, kurių nepadengia paramos lėšos, privalo apmokėti pareiškėjas.

III SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS

28. Pareiškėjas turi atitikti tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

28.1. paraišką teikia subjektas, laikomas galimu pareiškėju, kaip nustatyta Tvarkos aprašo 12 punkte;

28.2. projektas atitinka Tvarkos aprašo bendrąsias nuostatas ir padeda įgyvendinti specialiuosius tikslus;

28.3. projekto veikla ir išlaidos susijusios su remiama priemonės veikla, nurodyta Tvarkos aprašo 9 punkte;

28.4. pareiškėjas ir jo partneriai (kai paraiška teikiama su partneriais) užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį (skolintas lėšas, paramos lėšas, iš veiklos gautinas lėšas), kuris turi būti pagrįstas finansinių ataskaitų duomenimis ir įrašytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės ar kredito įstaigos paskolos suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus; su mokėjimo prašymu, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins savo lėšomis;

28.5. pareiškėjas ir jo partneris (kai paraiška teikiama su partneriais) nėra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas ir (arba) restruktūrizuojamas, neturi mokestinės nepriemokos valstybės ir (arba) savivaldybės biudžetui arba kitiems valstybės fondams (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas teisės aktuose nustatyta tvarka arba dėl jų vyksta

mokestinis ginčas). Jeigu pareiškėjas yra įsiskolinęs, parama gali būti teikiama, jei pareiškėjas pateiks dokumentus, įrodančius, kad jis apmokėjo visus įsiskolinimus valstybei;

28.6. pareiškėjas ir jo partneris (kai paraiška teikiama su partneriais) tvarko buhalterinę apskaitą pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos (jei sudaromos) arba ūkinės veiklos pradžios balansas). Įstaigos, kurių veikla finansuojama iš valstybės arba savivaldybių biudžeto, fizinių ir (ar) juridinių asmenų grupės finansinės atskaitomybės dokumentų neteikia;

28.7. nekilnojamasis turtas, tiesiogiai susijęs su projekto įgyvendinimu ir į kurį investuojama, turi būti valdomas pareiškėjo ir jo partnerio (kai paraiška teikiama su partneriais):

28.7.1. kai pareiškėjas ar jo partneris yra savivaldybė, kuri rekonstruoja valstybei nuosavybės teise priklausančią melioracijos sistemą, ji pateikia VĮ Valstybės žemės fondo pažymą, patvirtinančią nekilnojamojo turto valdymo faktą (žemės valdymo faktą patvirtinantys dokumentai neteikiami);

28.7.2. kai pareiškėjas ar jo partneris yra melioracijos sistemos naudotojų asociacija ar fizinių ir (ar) juridinių asmenų grupė, veikianti pagal jungtinės veiklos sutartį, ji pateikia asociacijos narių / fizinių ir (ar) juridinių asmenų grupės narių, veikiančių pagal jungtinės veiklos sutartį, kurių naudojamoje žemėje vykdomas projektas, nuosavybės teisę, nuomą ar panaudą patvirtinančius dokumentus. Jei statiniai ir žemė valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos ar panaudos sutartys turi būti įregistruotos VĮ Registrų centre iki paramos paraiškos pateikimo datos ir projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose dokumentuose turi būti aptarta melioracijos sistemos rekonstrukcijos galimybė. Nuomos sutartis turi galioti ne trumpiau kaip 8 metus po paraiškos teikimo dienos;

28.8. išlaidos pagrįstos projektavimo užduoties rengimo metu atliktais sąmatiniais skaičiavimais (pateikiamos lokalinės-objektinės sąmatos ir projekto įgyvendinimo vietoje atliktų melioracijos objektų tyrinėjimo medžiaga);

28.9. investicijomis sumažinamas neigiamas poveikis aplinkai;

28.10. projekte numatoma rekonstruoti statinius, kurie įtraukti į „Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos“ sistemą;

28.11. reguliuojamo drenažo techninį projektą, parengtą vadovaujantis Melioracijos techniniu reglamentu MTR 1.05.01:2005 „Melioracijos statinių projektavimas“, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. 3D-1 „Dėl melioracijos techninio reglamento MTR 1.05.01:2005 „Melioracijos statinių projektavimas“ patvirtinimo“, ir statybą leidžiantį dokumentą pareiškėjas privalo pateikti skyrus finansavimą aplinkos ministro įsakymu, prieš pasirašant finansavimo sutartį. Su paraiška pateikiama pagal melioracijos normatyvinius dokumentus numatomų rekonstruoti melioracijos objektų tyrinėjimo medžiaga, įmonės ir specialistų kvalifikacijos atestatai, atestuotų Melioracijos įmonių ir specialistų atestavimo taisyklių, patvirtintų žemės ūkio ministro 2005 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 3D-258 „Dėl melioracijos įmonių ir specialistų atestavimo“, nustatyta tvarka;

28.12. parama teikiama Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdomiems projektams;

28.13. parama teikiama kaimo vietovėje vykdomiems projektams;

28.14. jei projektas vykdomas su partneriais, su paraiška pateikiama jungtinės veiklos sutartis, kuri turi būti pasirašyta iki paraiškos pateikimo dienos, užtikrinant, kad valstybei nuosavybės teise priklausančios melioracijos sistemos priežiūrą užtikrins fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys, kurie teikia paraišką;

28.15. projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“;

28.16. pareiškėjas ir (ar) pareiškėjo teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija yra tinkamai įvykdę arba vykdančys įsipareigojimus vadovaujantis Programos nuostatomis;

28.17. pareiškėjas neatsisakė paramos iš Programos lėšų, kai parama buvo skirta;

28.18. pareiškėjas, pažeidęs Tvarkos aprašo 28.15 ir (ar) 28.16 papunkčiuose keliamus reikalavimus, neturi teisės kreiptis į Agentūrą dėl paramos iš Programos lėšų skyrimo dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo. Kol nepriimtas galutinis sprendimas dėl nustatyto pažeidimo, pareiškėjas, pažeidęs Tvarkos aprašo 28.16 papunkčio reikalavimus, neturi teisės kreiptis į Agentūrą dėl paramos iš Programos lėšų skyrimo naujiems projektams įgyvendinti, kol bus priimtas galutinis sprendimas dėl tolimesnio projekto įgyvendinimo.

29. Dokumentai, įrodantys pareiškėjų atitiktį keliamiems reikalavimams, kuriuos su paraiška turi pateikti pareiškėjas, nurodomi Agentūros interneto svetainėje paskelbtame kvietime. Šiems ir kitiems reikalavimams patikrinti Agentūra gali naudotis prieinamomis duomenų bazėmis ir registrais.

IV SKYRIUS PROJEKTO PARAIŠKOS TEIKIMAS

30. Paraiškų atrankos būdai – konkursinis, paraiškos priimamos iki kvietime nurodyto termino.

31. Projekto paraiška, patvirtinta Agentūros direktoriaus įsakymu, teikiama per Aplinkos projektų valdymo informacinę sistemą (toliau – APVIS). Kvietime gali būti nustatyti kiti projekto registracijos formų pateikimo būdai ir tvarka, jei APVIS funkcinių galimybių nepakanka ir (ar) jos laikinai neužtikrinamos.

32. Projekto paraiška teikiama su privalomais pateikti dokumentais: projektavimo užduotis; reguliuojamo drenažo techninis projektas; projekto ekspertizės išvada; projekto įgyvendinimo vietoje atliktų melioracijos objektų tyrinėjimo medžiaga; pažyma apie įgyvendinamo projekto atitiktį aplinkosaugos reikalavimams (jei reikia vadovaujantis aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. D1-1038 „Dėl Paviršinių vandens telkinių tvarkymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“); Aplinkos apsaugos agentūros atrankos išvada dėl numatomo įgyvendinti projekto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (jei reikia, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu); juridinio asmens steigimo dokumentai; juridinio asmens registravimo pažymėjimas; savivaldybės tarybos sprendimo nuorašas, kuriuo pritariama planuojamam projektui; juridinio asmens / fizinių ir (ar) juridinių asmenų grupės kompetentingo organo pritarimo parengtai paramos paraiškai protokolo išrašas, patvirtintas pareiškėjo įgalioto asmens iki paraiškos pateikimo; praėjusių ir ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai arba ūkinės veiklos pradžios balansas (tik melioracijos sistemų naudotojų asociacijoms); dokumentai, užtikrinantys tinkamą projekto bendrojo finansavimo šaltinį (asociacijos susirinkimo protokolas, savivaldybės tarybos sprendimas dėl projekto finansavimo, finansų įmonės ar kredito įstaigos dokumentai); savivaldybės administracijos pažyma, patvirtinanti nekilnojamojo turto, tiesiogiai susijusio su projekto įgyvendinimu, valdymo faktą (nuosavybės teisės, nuomos ar panaudos patvirtinimo dokumentai); VĮ Valstybės žemės fondo pažyma apie kadastro vietovę, kuriose įgyvendinamas projektas, pagal visas nuosavybės formas priklausančių melioracijos inžinerinių statinių kiekį ir vertę (išduota ne anksčiau kaip 30 kalendorinių dienų iki paraiškos pateikimo); asociacijos narių, kurių naudojamoje melioruotoje žemėje vykdomas projektas, nuosavybės teisės, nuomos ar panaudos patvirtinimo dokumentai, jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis; prekių, darbų ar paslaugų tiekėjų komerciniai pasiūlymai arba kiti dokumentai, pagrindžiantys tinkamas finansuoti išlaidas.

33. Tinkamą finansuoti išlaidų sumai pagrįsti pateikiami trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai su išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais, kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma; tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą (kai iki paramos paraiškos pateikimo pagal teisės aktų nuostatas atliktos pirkimų procedūros, Agentūrai pateiktos vertinti arba teisės aktu nustatyti prekių, paslaugų ir (arba) darbų fiksuotieji įkainiai).

34. Jeigu vertinant paraišką nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui raštu arba el. paštu siunčiamas pranešimas ir prašoma per

nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 5 darbo dienos ir ne ilgesnę kaip 10 darbo dienų, pateikti trūkštamus dokumentus ar informaciją. Jei per nurodytą terminą paraiška nepatikslinkama ar nepateikiami trūkštami dokumentai ir priežastys, kodėl per nurodytą terminą nepatikslinkta paraiška, nepripažįstamos svarbiomis (pavyzdžiui, liga), paraiška atmetama. Jei vertinant paraišką nustatoma, kad su paraiška pateikta mažiau kaip pusė privalomų pateikti dokumentų, paraiška nebevertinama ir atmetama.

35. Projekto vertinimą sudaro:

35.1. administracinės atitikties vertinimas, kurio metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pateikti visi reikalaujami dokumentai, ar pareiškėjas gali gauti subsidiją. Paraiškos, neatitinkančios einamųjų metų metinę sąmatą detalizuojančiame plane pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui keliamų ar kitų nustatytų reikalavimų, atmetamos.

35.2. aplinkosauginis-techninis projekto vertinimas, kurio metu nustatoma, ar projektas atitinka metinėje sąmatoje nustatytą projektų finansavimo kryptį, ar projekto išlaidos atitinka tinkamų finansuoti išlaidų reikalavimus, ar siūloma įdiegti įranga ir (ar) sprendimai atitinka technines savybes, kurios būtinos projekto rezultatams pasiekti, ar numatyta įranga atitinka tokiai įrangai taikomas normas ir standartus, ar planuojama diegti įranga, įrenginiai yra nauji, nenaudoti kituose objektuose, ar siūlomos finansuoti išlaidos atitinka numatytas projekto veiklas ir ekonomiško principą, ar numatytas pareiškėjo įnašas į projekto finansavimą (pareiškėjas nurodė lėšų, kurias planuojama skirti, šaltinius, dydį ir laikotarpį, per kurį planuoja skirti lėšas).

36. Projektų vertinimą atlieka Agentūros darbuotojas, vadovaudamasis Agentūros tvarkos aprašu. Prireikus galima pasitelkti nepriklausomus ekspertus.

37. Vertinant projektą, turi būti laikomasi šių principų:

37.1. skaidrumo ir nešališkumo – visi vertintojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą;

37.2. konfidencialumo – vertintojai atsako, kad paraiškoje ir kituose pareiškėjo pateiktuose dokumentuose informacija būtų naudojama tik vertinimui.

V SKYRIUS

PROJEKTŲ PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

38. Agentūra per 40 kalendorinių dienų nuo kvietimo pabaigos, jei metiniame sąmatoje detalizuojančiame plane nenustatyta kitaip, įvertina projektų paraiškas vadovaudamasi prioritetiniais atrankos kriterijais, nurodytais Tvarkos aprašo priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams skiriami balai.

39. Minimali privaloma surinkti balų suma – 50 balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomo mažiausio 50 balų skaičiaus, paraiška atmetama.

40. Agentūra ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo vertinimo pabaigos pateikia vertinimo išvadas kartu su visais vertinimo dokumentais atrankos komitetui.

41. Agentūros įvertintus projektus atranka ir pasiūlymus ar skirti finansavimą rengia aplinkos ministro įsakymu sudarytas atrankos komitetas, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu atrankos komiteto darbo reglamentu ir atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, projektus vertinusių nepriklausomų ekspertų ir Agentūros darbuotojų išvadas, paraiškose ir pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui.

42. Aplinkos ministras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atrankos komiteto išvadų gavimo priima motyvuotą sprendimą ar skirti finansavimą. Aplinkos ministro sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu; sprendimas neskirti finansavimo įforminamas ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir apskundimo tvarka. Atrankos komitetui atmetus paraišką dėl Agentūros atlikto vertinimo netikslumų, Agentūra atlieka pakartotinį vertinimą.

43. Apie priimtą sprendimą dėl finansavimo ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir Agentūrą.

VI SKYRIUS

SUTARČIŲ DĖL FINANSAVIMO TEIKIMO SUDARYMAS

44. Agentūra ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį.

45. Agentūra ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo parengia finansavimo sutarties projektą ir teikia pareiškėjui derinti. Finansavimo sutartis turi būti suderinta ir pasirašyta per 2 mėnesius nuo pateikimo derinti dienos. Per nustatytą terminą dėl pareiškėjo kaltės nepasirašius finansavimo sutarties, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako ir sprendimas dėl finansavimo skyrimo pripažįstamas netekusiu galios.

46. Aplinkos ministro įsakymu skyrus finansavimą, prieš pasirašydamas finansavimo sutartį pareiškėjas, Agentūrai pritarus, gali patikslinti paraišką pakeisdamas projektų techninius sprendimus, kurių nebuvo galima numatyti paraiškos teikimo ar vertinimo metu, jeigu nekeičiamos sąlygos pasiekti vertinimo išvados ir ataskaitose nurodytus projekto aplinkosaugos rodiklius nedidinant mokamos subsidijos sumos.

47. Pareiškėjui atlikus projekto viešuosius pirkimus ir sudarius pirkimo sutartis, aplinkos ministro įsakymu projektui skiriamas maksimalus subsidijos dydis tikslinamas finansavimo sutartyje, neviršijant aplinkos ministro įsakymu patvirtinto maksimalaus subsidijos dydžio.

48. Mokėtinų subsidijos dydis mažinamas atsižvelgiant į sumažėjusį prekių, paslaugų, darbų kieki. Pasikeitus projekto kiekiui, išlaidos finansavimo sutartimi patvirtintoje sąmatoje gali būti perskirstytos tarp skirtingų sąmatos eilučių nekeičiant bendros subsidijos vertės, tai įforminant finansavimo sutarties pakeitimu. Atsiradus nenumatytoms papildomoms projekto išlaidoms, jeigu neviršijama aplinkos ministro įsakymu skirta maksimali subsidijos suma, pareiškėjui ir Agentūrai įforminus finansavimo sutarties pakeitimą ar papildymą, šios išlaidos gali būti pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

49. Pareiškėjui atlikus viešuosius pirkimus, išlaidos finansavimo sutartimi patvirtintoje sąmatoje gali būti perskirstytos tarp skirtingų sąmatos eilučių nekeičiant bendros subsidijos vertės, tai įforminant finansavimo sutarties pakeitimu.

50. Įgyvendinęs projektą iki finansavimo sutartyje nurodyto projekto įgyvendinimo pabaigos datos, pareiškėjas per APVIS pateikia Agentūrai mokėjimo prašymą su privalomais dokumentais. Gali būti nustatyti ir Agentūros interneto svetainėje www.apva.lt paskelbti kiti išlaidų kompensavimo prašymo pateikimo būdai ir tvarka, jei APVIS funkcinių galimybių nepakanka ir (ar) jos laikinai neužtikrinamos.

51. Jeigu su išlaidų kompensavimo prašymu pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) išlaidų kompensavimo prašymas užpildytas netinkamai, nenurodant duomenų, be kurių Agentūra negali išmokėti pareiškėjui subsidijos, pareiškėjas per Agentūros nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 7 kalendorinės dienos ir ne ilgesnę kaip 14 kalendorinių dienų, turi pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) patikslinti išlaidų kompensavimo prašymą. Jei per nurodytą terminą išlaidų kompensavimo prašymas nepatikslinamas ar nepateikiami trūkstami dokumentai ir priežastys, kodėl per nurodytą terminą nepatikslintas išlaidų kompensavimo prašymas, nepripažįstamos svarbiomis, išlaidų kompensavimo prašymas atmetamas.

VII SKYRIUS

PROJEKTŲ PRIEŽIŪRA

52. Projektų priežiūros etapai:

52.1. parengiamasis etapas – aplinkosauginio-techninio paraiškos vertinimo metu Agentūros patvirtinta tvarka gali būti atliekama projekto patikra vietoje, kurios metu bent du Agentūros darbuotojai, prireikus – nepriklausomas ekspertas, atlieka projekto įgyvendinimo vietos ir techninių sąlygų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, patikrinant paraiškoje ir kartu pateiktuose dokumentuose esančios informacijos atitiktį esamai situacijai;

52.2. techninio įgyvendinimo etapas – projekto įgyvendinimo metu, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, bent du Agentūros darbuotojai, prireikus – nepriklausomas ekspertas, gali atlikti

įgyvendinamo projekto techninių parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje ir įvertinti projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai;

52.3 galutinio įgyvendinimo etapas – įgyvendinus projektą, bent du Agentūros darbuotojai, prireikus – nepriklausomas ekspertas atlieka projekto techninio įgyvendinimo parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje (tai atliekama sumontavus ir pradėjus eksploatuoti įrangą) ir įvertina projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai. Agentūros darbuotojai turi patikrinti išlaidų pagrindimo dokumentuose deklaruotą prekių, paslaugų ir darbų kiekį, dydžius, įsitikina jų faktiniu buvimu ir eksploatavimu pagal paskirtį, projekto užbaigtumu pagal teisės aktų reikalavimus ir kt. Galutinė subsidijos dalis išmokama atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą. Jei pareiškėjas pateikia vienintelį mokėjimo prašymą per projekto įgyvendinimo laikotarpį, subsidija išmokama atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą.

52.4. Jei Agentūrai projekto įgyvendinimo metu kyla įtarimų, kad projekto finansavimo sutartis vykdoma netinkamai, atliekamas pažeidimo tyrimas. Pareiškėjams, įgyvendinantiems projektą, finansuojamą programos lėšomis, nevykdant ar netinkamai vykdant Tvarcos aprašo 52.1–52.3 papunkčiuose numatytus įsipareigojimus, taikomas iki 100 procentų subsidijos sumažinimas. Sprendimas dėl subsidijos sumažinimo priimamas Agentūros direktoriaus įsakymu apie kurį informuojamas pareiškėjas.

53. Rodiklių stebėsenos laikotarpio pradžia pradedama skaičiuoti nuo kitų metų pradžios, patvirtinus projekto galutinio mokėjimo prašymą. Apie rodiklių stebėsenos laikotarpio pradžią pareiškėjas informuojamas per 5 darbo dienas nuo galutinio mokėjimo prašymo patvirtinimo datos.

54. Pareiškėjas su galutiniu mokėjimo prašymu Agentūrai turi pateikti:

54.1. vidutinės ir didelės apimties projektų atveju – projekto išlaidų audito išvadą;

54.2. ilgalaikio turto įvedimo į apskaitą dokumentus, taip pat įrangos eksploatacijos pradžios aktus;

54.3. atliktų darbų, įsigytų prekių ir paslaugų kiekį pagrindžiančius dokumentus;

54.4. kitus Agentūros nurodytus dokumentus.

55. Pareiškėjai, įgyvendinantys vidutinės ir didelės apimties projektus, projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje privalo atlikti projekto išlaidų auditą:

55.1. projekto išlaidų auditą turi atlikti turintys teisę atlikti tokį auditą atestuoti auditoriai;

55.2. išlaidų audito išvada pateikiama Agentūrai kartu su galutiniu projekto įgyvendinimo ataskaita ir galutiniu mokėjimo prašymu;

55.3. Projekto išlaidų auditas turi apimti:

55.3.1. tarpinio ir galutinio mokėjimo prašymuose deklaruojamų išlaidų pagal finansavimo sutartį patikrinimą, atsižvelgiant į finansavimo sutarties sąlygas ir paramos teikimo reglamentavimą:

55.3.1.1. ar išlaidos numatytos finansavimo sutartyje;

55.3.1.2. ar išlaidos padarytos tinkamu finansuoti laikotarpiu;

55.3.2. atsiskaitymų su trečiosiomis šalimis už sutartyje numatytus darbus ar paslaugas (pavyzdžiui, partneriais, tiekėjais, darbuotojais) patikrinimą;

55.3.3. galutinio mokėjimo prašyme įrašytos sumos nustatymo teisingumą atsižvelgiant į pateiktą avanso prašymą, jei avanso mokėjimo prašymas teiktas;

55.3.4. patikrinimą, ar projekto pajamos iš finansuojamos veiklos ir (ar) sukurtų produktų, jei tokių gauta, tinkamai įtrauktos į buhalterinę apskaitą ir deklaruotos mokėjimo prašymuose;

55.4. auditorius, atlikęs visų projekto išlaidų auditą (patikrinus tarpinio ir galutinio mokėjimo prašymus), radęs nukrypimų, turi juos nurodyti išlaidų audito išvadoje. Kiekvienas atvejis patikrinamas pagal projekto biudžeto išlaidų kategorijas, išlaidų pavadinimą, dokumentą ir sumą. Kur įmanoma, neatitikimas turi būti nurodytas pinigine išraiška. Projekto išlaidų audito išlaidų netikrina atestuoti auditoriai ir dėl jų nepasisakoma galutinio projekto audito išvadoje.

56. Pareiškėjas (išskyrus savivaldybes ir ekologinius ūkius), įgyvendinęs projektą, įsipareigoja nuo kitų ūkinių metų sumažinti ne mažiau kaip 20 proc. naudojamų mineralinių azotinių trąšų, turinčių azoto ir (ar) jo junginių (pagal veikliąją medžiagą N), palyginti su minėtų trąšų sunaudojimu prieš įrengiant reguliuojamą drenažą. Laikotarpis mineralinių azotinių trąšų

sunaudojimui tikrinti yra treji metai iki projekto įgyvendinimo, skaičiuojama mineralinių azotinių trąšų sunaudojimo vidurkis (pagal veikliąją medžiagą N). Pareiškėjams, kurie ūkininkauja trumpiau kaip trejus metus – laikotarpis turi būti ne trumpesnis kaip vieneri metai iki paraiškos pateikimo dienos. Mineralinių azotinių trąšų sunaudojimas iki įrengiant reguliuojamą drenažą turi būti pagrįstas dokumentais (pirkimo–pardavimo sutartys, sąskaitos faktūros, prekių priėmimo–perdavimo aktai ir kita), kuriuose užfiksuotas mineralinių azotinių trąšų įsigijimo ūkyje kiekis (skaičiuojant pagal N veikliosios medžiagos kiekį, tenkantį vienam ha pasėlių).

57. Pareiškėjas Agentūrai privalo pateikti mineralinių azotinių trąšų naudojimo mažinimo ir produktyvumo ataskaitas, kurių formas tvirtina Agentūros direktorius ir reikalingus dokumentus (pirkimo–pardavimo sutartis, sąskaitos faktūras, prekių priėmimo–perdavimo aktus ir kita), kuriuose užfiksuotas mineralinių azotinių trąšų įsigijimo ūkyje kiekis (skaičiuojant pagal N veikliosios medžiagos kiekį, tenkantį vienam ha pasėlių). Šis įsipareigojimas kontroliuojamas penkerius metus nuo projekto įgyvendinimo praėjus vieneriems ūkiniams metams, kiekvienais kalendoriniais metais pateikiant dokumentus apie mineralinių azotinių trąšų sunaudojimą ūkyje (skaičiuojant pagal N veikliosios medžiagos kiekį, tenkantį vienam ha pasėlių) ir produktyvumą (skaičiuojant tonomis produkcijos vienam ha pasėlių) per praėjusius kalendorinius metus. Praėjus 1 metams nuo projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, – ataskaita teikiama už pirmus 12 veiklos mėnesių. Ši informacija teikiama visus 5 projekto stebėsenos metus. Per 20 darbo dienų nuo jos gavimo datos Agentūra patikrina ir patvirtina arba priimamas sprendimas atsižvelgiant į Tvarkos aprašo 59 punktą.

58. Mineralinių azotinių trąšų naudojimo mažinimo stebėsenos ataskaitoje, teikiamoje vadovaujantis Tvarkos aprašo 56 punktu, turi būti:

58.1. informacija apie projektą: pavadinimas, pareiškėjo pavadinimas, priemonės pavadinimas, išmokėta subsidijos suma, projektų finansavimo Klimato kaitos programos lėšomis finansavimo sutarties Nr., projekto vertinamasis laikotarpis (t. y. prieš įrengiant reguliuojamą drenažą ir projektinio laikotarpio pradžia ir pabaiga);

58.2. patvirtinimas, kad pareiškėjo pateiktoje pirmųjų metų ataskaitoje skaičiavimai yra patikrinti ir teisingi;

58.3. mineralinių azotinių trąšų sutaupymą patvirtinantys dokumentai.

59. Jeigu įgyvendindamas projektą pareiškėjas nesilaiko projekto finansavimo sutarties dėl subsidijos suteikimo pareiškėjui sąlygų, Agentūra atlieka pažeidimo tyrimą vadovaudamasi Agentūros direktoriaus patvirtinta tvarka ir priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo ir (ar) išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo arba finansinių korekcijų netaikymo.

Kai nepasiektos finansavimo sutartyje nustatytos projekto rodiklių reikšmės, subsidija tikslinama tokia tvarka:

59.1. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi ne mažiau kaip 95 procentais, – pareiškėjui priklauso 100 procentų subsidijos;

59.2. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 95 procentais, bet ne mažiau kaip 80 procentų, – pareiškėjui priklauso 90 procentų subsidijos;

59.3. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 80 procentų, bet ne mažiau kaip 65 procentais, – pareiškėjui priklauso 80 procentų subsidijos;

59.4. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 65 procentais, bet ne mažiau kaip 50 procentų, – pareiškėjui priklauso 70 procentų subsidijos;

59.5. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 50 procentų, – pareiškėjas privalo grąžinti visą išmokėtą subsidiją.

60. Projekto rodiklių įvykdymas procentais apskaičiuojamas lyginant paraiškoje numatytus rodiklius su realiai pasiektais rodikliais per 5 metus.

61. Agentūra atlieka visas funkcijas, susijusias su projektų priežiūra projektų įgyvendinimo laikotarpiu ir pasibaigus šiam laikotarpiui, užtikrina, kad pareiškėjai laikytųsi visų teisės aktuose, sutartyse ir paraiškose nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų.

62. Agentūra per penkerių metų laikotarpį nuo išlaidų padengimo prašymo apmokėjimo dienos turi teisę bet kada atlikti patikras projekto įgyvendinimo vietoje ir prašyti pateikti su projekto

veikla susijusius dokumentus. Pareiškėjui nevykdant Tvarkos apraše nustatytų reikalavimų, Agentūra turi teisę pradėti pažeidimo tyrimą.

63. Už suteiktas finansavimo lėšas įsigytus įrenginius pareiškėjas įsipareigoja išlaikyti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo subsidijos gavimo dienos, t. y. be Agentūros sutikimo neparduoti ir neperleisti reguliuojamo drenažo įrenginių kitam asmeniui. Pareiškėjui pažeidus šį punktą, Agentūra susigrąžina subsidiją proporcingai neišlaikytam investicijų tęstinumo laikotarpiui (metais).

64. Pareiškėjo teisės ir įsipareigojimai po sprendimo skirti paramą priėmimo gali būti perduoti kitam asmeniui, pateikusiam Agentūrai rašytinį prašymą perimti teises ir įsipareigojimus.

65. Pareiškėjas įsipareigoja prireikus 5 metus leisti atlikti mokslinius tyrimus, susijusius su reguliuojamo drenažo poveikiu ūkio ekonominiams, aplinkosaugos ir klimato tikslų pasiekimo stebėsenai, vertinimui ir tobulinimo galimybėms.

66. Įgyvendinęs projektą, pareiškėjas įsipareigoja 5 metus prižiūrėti žemės ūkio reguliuojamo drenažo sistemas (valyti nuo grunto sancaupų ir (ar) remontuoti), reguliuojamus drenažo šulinius ir vožtuvus (reguliuoti vandens lygį juose) vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais. Jeigu darbų defektai nustatomi per garantinį terminą (10 metų nuo statinio pripažinimo tinkamu naudotis dienos), rangovas privalo neatlygintinai juos pašalinti arba atlyginti užsakovui jų šalinimo išlaidas. Pareiškėjas pasikviečia rangovą, užfiksuoja raštu defektus ir suderina rangovo siūlomą jų pašalinimo terminą. Rangovui neatvykus arba atsisakius pasirašyti aktą, kuriame užfiksuoti defektai, pareiškėjas šį aktą surašo vienašališkai, pasikvietęs VI Valstybės žemės fondo melioracijos inžinierių ar inspektorių, atliekantį melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą. Rangovas privalo šiuos defektus pašalinti suderintu laiku ir tvarka. Jei rangovas atsisako juos šalinti arba nepašalina nustatytais terminais ir tvarka, pareiškėjas juos turi pašalinti kito rangovo jėgomis. Pareiškėjas, priėmęs naudoti reguliuojamo drenažo sistemas, užtikrina jų techninę priežiūrą. Rangovas neatsako už reguliuojamo drenažo sistemos fizinį sugadinimą po statinių pripažinimo tinkamais naudoti, jeigu jie sugadinti dėl netinkamos eksploatacijos ar techninės priežiūros.

67. Pareiškėjai turi teisę skusti ministerijos ir Agentūros veiksmus ar neveikimą, susijusius su projekto registracijos formos vertinimu, atranka, sprendimo dėl subsidijos skyrimo priėmimu ir projekto įgyvendinimu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Klimato kaitos programos
priemonės fiziniams asmenims
„Reguliuojamas drenažas
(išmaniosios melioracijos įrengimas
vietoje dabar esančios melioravimo
sistemos)“ tvarkos aprašo
priedas

PRIORITETINIAI ATRANKOS KRITERIJAI

Prioritetinis projektų atrankos kriterijaus pavadinimas	Kriterijaus vertinimo aspektai ir paaiškinimai	Didžiausias galimas kriterijaus balas
Rekonstruojamos sistemos dalis	Projektams, kuriuose numatoma rekonstruoti visą drenažo sistemą, kurioje rinktuvų nuolydis neviršija 1 proc. (drenų, drenažo filtrų, šulinių ir vandens nuleistuvų visuma), su joje įrengiamais „reguliuojamo drenažo“ sistemos įrenginiais, suteikiama 10 balų, kitiems projektams – 0 balų.	10
Laukų nuolydis	Projektas vykdomas laukuose, kurių kiekvieno nuolydis neviršija 1 proc., suteikiama 20 balų; jei nuolydis didesnis – 0 balų.	20
Gyvulininkystės, daržininkystės, sodininkystės, uogininkystės ir mišrus ūkis	Jei pareiškėjas su partneriais (kai paraiška teikiama su partneriais) nuosavybės teise valdo gyvulininkystės ir (arba) daržininkystės, ir (arba) sodininkystės, arba ir (arba) uogininkystės ir (arba) mišrų ūkį, suteikiama 20 balų, kitiems ūkiams – 0 balų.	20
Žemės ūkio paskirties žemė	Jei pareiškėjas su partneriais (kai paraiška teikiama su partneriais) nuosavybės teise valdo žemės ūkio paskirties žemę: iki 20 ha, suteikiama 25 balai; iki 40 ha, suteikiama 20 balų; iki 60 ha, suteikiama 15 balų; iki 80 ha, suteikiama 10 balų; iki 100 ha, suteikiama 5 balai; daugiau kaip 100 ha – balai neteikiami.	25
Pirmas kartas	Projektuose, kuriuose pareiškėjas teikia pirmą kartą paraišką dėl paramos pagal Klimato kaitos programos priemonę, suteikiama 10 balų, kitiems pareiškėjams – 0 balų.	10
Paramos suma	Jei pareiškėjas prašo mažesnės nei galima didžiausia, paramos suma. Už kiekvieną sumažintą procentinį punktą (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinant pagal matematines apvalinimo taisykles) pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 15 balų.	15
Suma		100